

Nr. 160 din 07 septembrie 2020

**Către: MINISTERUL FINANTELOR REPUBLICII
MOLDOVA**

Aviz repetat

la proiectul de Hotărâre a Guvernului cu privire la procedura de raportare a informației privind amenzile contravenționale aplicate (număr unic 605/MF/2020)

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat repetat proiectul de Hotărâre a Guvernului cu privire la procedura de raportare a informației privind amenzile contravenționale aplicate (număr unic 605/MF/2020), în continuare Proiect.

CALM a analizat prevederile Proiectului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL), reiterând următoarele.

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14;
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435-XVI din 28.12.2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006;
- ❖ Legii cu privire la Guvern, nr.136/2017;
- ❖ Legea cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, nr.142/2018.

3. Constatări/obiectii

Constatăm că autorii Proiectului au ținut cont, în măsură foarte mică, de propunerile noastre (doar privind rolul instanțelor judecătorești în acest proces de evidență a contravențiilor).

Astfel nu-i clar de ce APL trebuie să raporteze, odată ce sumele din amendă trebuie să meargă la bugetul local și nu bugetul de stat. Dimpotrivă, structurile ce aplică amenzile și gestionează platforma ar trebui să informeze sau să ofere accesul APL la informația privind amenzile aplicate, iar cercul acestora ar trebui să fie mai mare, având în vedere că majoritatea contravențiilor sunt comise și afectează o anumită comunitate locală (UAT).

În contextul celor menționate mai sus, constatăm că raportările conform Proiectului nu fac altceva decât să stabilească o povară administrativă suplimentară pentru APL, având în vedere că, decât să investești timp în raportări, mai bine ar fi în dezvoltare relații de parteneriat dintre diferiți actori locali și centrali, respectiv se urmărește doar scopul îngust departamental al organelor financiar-fiscale privind evidență amenzilor contravenționale venit la bugetul de stat, deși sunt și alte sancțiuni importante, atât cu caracter material, cât și nematerial sau mixt. De exemplu, după identificarea construcției neautorizate instanța de judecată aplică amenda și nici într-un caz demolarea construcției, dar o lasă pe seama APL, ca mai apoi cetățeanul în instanța de judecată să câștige litigiul deoarece i s-au deteriorat bunurile...

Reiterăm că contravențiile constatate de către persoanele autorizate din cadrul administrației publice locale se remit spre examinare comisiei administrative și, după caz, instanței de judecată. Proiectul se întitulează „procedura de raportare a informației privind amenzile contravenționale aplicate”, dar se referă la ”autoritățile competente să soluționeze cauzele contravenționale”, dar, în principal, acestea sunt agenții constatatori care constată, prin întocmirea procesului – verbal, contravenții ce pot prevedea și amendă. Se observă o discrepanță vădită între denumirea și conținutul Proiectului. Plus la aceasta legalitatea sau temeiul legal de emitere a actului (Proiectului), precizat în Proiectul revăzut, nu suferă nici o critică. Astfel rămâne deschisă întrebarea privind care ar fi prevederea legii care autorizează expres Guvernul cu împuterniciri de stabili obligații primare de evidență și raportare a anumitor contravenții pentru APL și alte autorități publice autonome, care nu sunt subordonate Guvernului!? Respectiv pct. 2 din Proiect obligă structurile, care au statut de autoritate competentă să soluționeze cauzele contravenționale, să prezinte informația cu privire la amenzile contravenționale aplicate.

Drept urmare a întocmirii procesului - verbal cu privire la contravenție, agentul constator raportează informația privind contravenția constatată cu remiterea spre examinare, iar autoritatea care examinează de asemenea are obligația de a raporta, deoarece aplică sancțiuni contravenționale. Astfel raportarea informațiilor de către agentul constator și autoritatea competentă să examineze va dubla informația raportată și va crea neclarități în sistemul electronic.

Examinarea cauzelor ar putea dura și mai mult de un an, respectiv cine are obligația de a raporta/monitoriza aplicarea și executarea finală a sancțiunii contravenționale? Instanța de judecată, transmite după expirarea termenului de atac spre executare dosarele contravenționale, conform Codului de executare. Aceste aspecte nu sunt reglementate nici cum în Proiect.

A rămas fără răspuns și întrebarea cum se vor proteja datele cu caracter personal, ori din câte se subînțelege, informația va putea fi solicitată inclusiv de către persoane private? La fel, comisia administrativă de pe lângă primărie, care examinează cauzele contravenționale atribuite prin lege (art. 398 Codul Contravențional), va fi obligată să

raporteze și cum o va face (fiind organ colegial care se întrunește periodic)?

Respectiv, raportarea sistematică a amenziilor aplicate presupune un volum mare de muncă pentru instituțiile competente cu constatarea cauzelor contravenționale și, respectiv, va necesita angajarea unui specialist în raportare a informației ceea ce va genera cheltuieli suplimentare, cum ar fi în cazul APL.

În baza celor menționate, se propune următoarele:

1. Este necesar de concretizat mecanismul de raportare a informației cu privire la amenziile aplicate, în special prin prisma APL și altor autorități publice autonome, destinația plății (bugetul de stat, bugetul local, alt buget), modul de achitare (fără numerar sau contra chitanță). Normele respective din Proiect ar trebui să poarte efectiv un caracter de recomandare pentru aceste autorități, inclusiv având în vedere că Guvernul este împuternicit să instituie norme pentru structurile din subordine.

2. De asemenea necesită concretizare procedura privind rolul comisiilor administrative, instanțelor de judecată care examinează cazuri contravenționale, transmise după competență, privind raportarea și monitorizarea, procedura prezentării informației privind amenziile neachitate de către contravenient, în termen de 30 de zile, pasibile de intentarea procedurii de executare. La fel procedura privind prezentarea informației de către executorii judecătorești care primesc în procedura de executare procesele-verbale și alte acte definitive de aplicare a sancțiunii contravenționale sub formă de amendă. Procedurile respective necesită **reglementare legală primară**, depășind atribuțiile constituționale ale Guvernului și structurilor sale din subordine.

Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că Proiectul necesită îmbunătățiri și concretizări substanțiale conform celor propuse mai sus, în special privind locul, rolul și modul de finanțare a APL implicate în procesul de raportare a amenziilor contravenționale (în special în cazul instituirii unor norme obligatorii de evidență și raportare a contravențiilor).

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec: V.Rusu, expert CALM
Tel:(022) 22 35 09